

ارتباط سلامت عمومی و انگیزه پیشرفت با موفقیت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی فسا در سال ۱۳۹۲

علیرضا مولازاده^۱، حمیرا حمایلی مهربانی^۲، محمد سعید غلامی^۳، احمدرضا مرتضوی^۴، حمیدرضا دولتخواه^۵، رقیه قدسی^{۶*}

- ۱- دانشجوی کارشناسی علوم آزمایشگاهی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی فسا، فسا، ایران.
- ۲- دکترای علوم تغذیه، مرکز تحقیقات مراقبت‌های مادر و کودک، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، هرمزگان، ایران.
- ۳- دانشجوی کارشناسی علوم آزمایشگاهی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی فسا، فسا، ایران.
- ۴- دانشجوی کارشناسی پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی فسا، فسا، ایران.
- ۵- کارشناس ارشد آمار، بخش EDC، دانشگاه علوم پزشکی فسا، فسا، ایران.
- ۶- مربی، فیزیولوژی، گروه فیزیولوژی دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی فسا، فسا، ایران.

تاریخ پذیرش: ۹۳/۵/۲

تاریخ دریافت: ۹۳/۳/۱۲

چکیده

زمینه و هدف

از آنجا که سلامتی از عوامل تاثیرگذار بر تمام جنبه‌های زندگی است، این پژوهش با هدف بررسی ارتباط سلامت عمومی و انگیزه پیشرفت با موفقیت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی فسا صورت گرفت.

مواد و روش‌ها

۳۷۲ نفر از دانشجویان علوم پزشکی فسا برای شرکت در یک مطالعه مقطعی به روش آسان انتخاب شدند. پرسشنامه‌های مربوط به اطلاعات دموگرافیک، سلامت گلدبرگ ۲۸ سوالی و انگیزه پیشرفت هرمنس تکمیل شد. معیار موفقیت تحصیلی نداشتن واحد درسی افتاده و معدل نمرات بیش از ۱۵ بود. آزمون‌های تی زوج و آنالیز واریانس و کای اسکور برای مقایسه گروه‌ها استفاده شد.

یافته‌ها

میانگین امتیاز انگیزه پیشرفت تحصیلی بین دانشجویان سال ۱۳۹۲: $۸۳/۵ \pm ۷/۷$ ، سال ۱۳۹۱: $۷۱/۹ \pm ۷/۷$ ، سال ۱۳۹۰: $۷۲/۶ \pm ۶/۹$ و سال ۱۳۸۹: $۷۲/۱ \pm ۵/۱$ بود ($P < ۰/۰۰۱$). رشته تحصیلی و میزان علاقه به رشته با امتیاز انگیزه پیشرفت، ارتباط داشت. بطوری که بیشترین امتیاز بترتیب مربوط به رشته بهداشت $۷۸/۱ \pm ۵/۹$ ($P < ۰/۰۰۱$)، پزشکی $۷۴/۶ \pm ۶/۱$ ($P < ۰/۰۰۱$) و اتاق عمل $۶۹/۷ \pm ۶/۸$ ($P < ۰/۰۰۵$) بود. ۶۹/۷ درصد دانشجویان از سلامت روان برخوردار بودند. در بررسی چهار بخش پرسشنامه گلدبرگ و امتیازهای اضطراب، افسردگی، اختلال در سلامت جسمی و اختلال عملکرد اجتماعی، معدل ترم قبل با امتیاز افسردگی ($r = -۰/۳۳$ ، $P < ۰/۰۰۱$) و عملکرد اجتماعی ($r = -۰/۲۵$ ، $P < ۰/۰۰۵$) ارتباط معکوس معنی‌داری داشت.

نتیجه‌گیری

حدود ۳۰ درصد دانشجویان امتیاز سلامت عمومی پایینی داشتند و موفقیت تحصیلی با افسردگی ارتباط داشت. لذا لزوم برنامه‌ریزی دقیق برای آموزش و بهبود سلامت دانشجویان این مرکز احساس می‌شود.

کلیدواژه‌ها

سلامت عمومی، انگیزه پیشرفت، دانشجویان، موفقیت تحصیلی

* نویسنده مسئول: فسا، دانشگاه علوم پزشکی فسا، گروه فیزیولوژی دانشکده پزشکی.

مقدمه

در دهه‌های اخیر با مطرح شدن تاثیر انگیزش پیشرفت تحصیلی در موفقیت دانشجویان، روانشناسان در صدد بررسی و شناسایی عوامل تاثیرگذار بوده‌اند. انگیزه پیشرفت از مهمترین انگیزه‌های اکتسابی هر فرد است که سبب گرایش وی به گذر از موانع و دستیابی به معیارهای ارزشمند می‌شود.

افراد با انگیزه پیشرفت تحصیلی بالا، تمایل به تکامل و بهبود کارکرد خویش دارند^(۱) و برنامه معینی مثل به پایان رساندن موفقیت‌آمیز تحصیل، رسیدن به هدف یا دستیابی به درجه معینی از شایستگی را در کار خود دنبال می‌کنند تا موفقیت مورد نظر را کسب نمایند^(۲). از جمله متغیرهای مهم که با پیشرفت تحصیلی ارتباط دارد سلامت عمومی است که بر تمامی جنبه‌های شخصیتی انسان و چگونگی بروز و ظهور رفتارهای مختلف او تاثیر قابل ملاحظه‌ای می‌گذارد^(۳). در برخی مطالعات، سلامت عمومی با پیشرفت تحصیلی ارتباط معنی‌داری داشته است^(۴-۵).

بنظر می‌رسد که افراد با سلامت عمومی بالاتر از درجه بالاتری از بازده فردی، خانوادگی، شغلی، تحصیلی و اجتماعی برخوردار هستند^(۶). عوامل مرتبط با سلامت عمومی از جمله اعتماد به نفس و عزت نفس بالا رابطه معنی‌داری با پیشرفت تحصیلی دانشجویان نشان داده‌اند^(۷) و موفقیت تحصیلی در دانشجویان دارای سلامت روان گزارش شده است^(۸).

بر اساس تحقیقات صورت گرفته در ایران ۳۵/۴ درصد در دانشجویان دانشگاه یزد، ۲۸/۶ درصد دانشجویان دانشگاه شاهد تهران، ۲۲/۷ درصد در دانشجویان دانشگاه اردبیل و ۶۷/۹ درصد دانشجویان دانشگاه اراک از اختلال روانی رنج می‌برند^(۹-۱۲). این آمار حکایت از اهمیت توجه به سلامت روان دانشجویان دارد و عواملی همچون جنسیت، وضعیت فرهنگی و تحصیلات والدین را در این مورد، مهم و اثرگذار دانسته‌اند.

با توجه به اینکه درصد قابل توجهی از دانشجویان با مشکلاتی در سلامتی خود مواجه هستند، پرسش اینجاست که آیا این اختلال در سلامت عمومی بر انگیزه دانشجویان برای کسب موفقیت‌های تحصیلی، تاثیرگذار است یا خیر؟ و آیا انگیزه می‌تواند در موفقیت تحصیلی موثر باشد؟

مطالعات محدودی درباره انگیزه پیشرفت و موفقیت تحصیلی در گروه‌های دانشجویی وجود دارد و بخش عمده‌ای از مطالعات، مربوط به گروه‌های دانش‌آموزان در مقاطع مختلف تحصیلی می‌باشد که عوامل مختلفی از جمله افسردگی و معدل سال گذشته را در این رابطه معنی‌دار گزارش نموده‌اند^(۱۳).

حمیده و همکاران به بررسی ارتباط افسردگی و پیشرفت تحصیلی در دانشجویان علوم پزشکی پرداختند و انگیزه پیشرفت را در زنان بصورت معنی‌داری بیشتر از مردان گزارش کردند^(۱۴).

با توجه به خلاء موجود در زمینه انگیزش دانشجویان علوم پزشکی که از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است این پژوهش با هدف بررسی ارتباط سلامت عمومی و انگیزه پیشرفت تحصیلی با موفقیت تحصیلی در دانشجویان علوم پزشکی فسا طی سال ۱۳۹۲ انجام شد.

مواد و روش‌ها

پژوهش حاضر مطالعه‌ای توصیفی-تحلیلی است که بین دانشجویان در حال تحصیل دانشگاه علوم پزشکی فسا در رشته‌های پزشکی، علوم آزمایشگاهی، پرستاری، هوشبری، اتاق عمل، بهداشت عمومی و فوریت‌های پزشکی انجام شد.

حجم نمونه برای برآورد نسبتی در جامعه بر اساس یافته‌های مطالعه صادقی و همکاران^(۱۵)، با در نظر گرفتن حداکثر مقدار قابل قبول ۵ درصد و خطای نوع اول ۰/۰۵، حداقل حجم نمونه مورد نیاز ۳۳۸ نفر برآورد شد که با توجه به احتمال ریزش نمونه‌ها ۳۸۰ نفر به روش نمونه‌گیری آسان وارد مطالعه شدند.

شرایط ورود افراد به مطالعه شامل رضایت آگاهانه و مشغول بودن به تحصیل در زمان انجام پژوهش بود.

به افراد شرکت‌کننده اطمینان داده شد که اطلاعات کسب شده محرمانه خواهد ماند. پرسشنامه‌های سلامت عمومی گلدبرگ، انگیزه پیشرفت هرمنس و اطلاعات دموگرافیک برای افراد مورد پژوهش تکمیل شد.

پرسشنامه سلامت گلدبرگ مشتمل بر ۲۸ سوال و دارای ۴ خرده مقیاس اختلال در عملکرد اجتماعی، اضطراب، افسردگی و اختلال در سلامت جسمی بود که به هر سوال صفر تا ۳ امتیاز تعلق گرفت و دامنه تغییرات آن صفر تا ۸۴ محاسبه شد.

نقطه برش برای تعیین اختلال سلامت، نمره ۲۳ در نظر گرفته شد و نمرات کمتر بیانگر وضعیت سلامتی بهتر بود. ضریب آلفای کرونباخ این ابزار ۰/۷۸ تا ۰/۹۳ و پایایی آن ۰/۰۸۳ تا ۰/۹۰ ذکر شده است^(۱۶).

سوالات پرسشنامه انگیزه پیشرفت هرمنس بصورت جمله ناتمام بود و به دنبال هر جمله چهار گزینه وجود داشت. این گزینه‌ها برحسب اینکه شدت انگیزه پیشرفت از زیاد به کم یا کم به زیاد باشد نمره‌دهی شد.

پس از جمع‌آوری پرسشنامه‌ها، اطلاعات در نرم افزار SPSS نسخه ۱۸ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. مقادیر کمی بصورت «میانگین $\pm$ انحراف معیار» گزارش شد و برای مقایسه بین گروه‌ها از آزمون تی زوج در صورت متقارن بودن و آنالیز واریانس ANOVA و من-ویتنی در متغیرهای نامتقارن استفاده شد. برای بررسی متغیرهای کیفی که بصورت درصد فراوانی ارائه شدند از آزمون کای اسکور استفاده شد. سطح معنی‌داری آزمون‌ها $P < 0/05$ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

میانگین سنی دانشجویان مورد بررسی $20/8 \pm 1/6$ سال بود. اکثریت (۸۹/۸ درصد) مجرد و بیشتر آنها (۵۷ درصد) خانم بودند. (جدول شماره ۱).

برخی سوالات بصورت مثبت و برخی دیگر بصورت منفی بود و دامنه اختیار هر سوال ۱ تا ۴ و دامنه تغییرات نمره کل سوالات ۲۹ تا ۱۱۶ بود. تفسیر آزمون نیز بر اساس نمره کل بود. هرمنس برای برآورد روایی آزمون ضریب همبستگی، دو پرسش آن را با رفتارهای پیشرفت‌گرا برآورد کرد که نشان‌دهنده روایی بالای آزمون بود ($r=0/88$).

برای برآورد پایایی، دو روش آلفای کرونباخ و بازآزمایی، پس از گذشت ۳ هفته بکار گرفته شد که نتایج به ترتیب $0/82$ و $0/85$ بود^(۱۷). پس از تکمیل پرسشنامه‌ها، تعداد ۸ پرسشنامه به دلیل کامل نبودن از مطالعه خارج شدند و نهایتاً ۳۷۲ پرسشنامه کامل برای تجزیه و تحلیل آماری استفاده شد. پرسشنامه‌ها توسط محقق بصورت جداگانه بین دانشجویان مورد مطالعه توزیع شد. معیار موفقیت تحصیلی، نداشتن سابقه مشروطی، واحد افتاده و معدل بیش از ۱۵ بود.

جدول شماره ۱- مشخصات دموگرافیک دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی فسا در زمینه ارتباط سلامت عمومی و انگیزه پیشرفت تحصیلی با موفقیت تحصیلی به تفکیک رشته

سن (سال)	پزشکی	پرستاری	آزمایشگاهی علوم	اتاق عمل	فوریت‌های پزشکی	بهداشت	هوشبری
$20/7 \pm 1/5$	$20/6 \pm 1/7$	$20/9 \pm 1/6$	$21/1 \pm 0/8$	$21/0 \pm 1/7$	$19/6 \pm 0/9$	$21/4 \pm 1/7$	
جنسیت	مرد	۳۸	۴۴	۴۷	۳۳	۱۰۰	۴۴
(درصد)	زن	۶۲	۵۶	۵۳	۶۷	۰	۵۶
سکونت	بومی	۴	۱۳	۹	۱۳	۳۰	۲۲
	غیر بومی	۹۶	۸۷	۹۱	۸۷	۷۰	۷۸
علاقه به رشته (درصد)	خیلی زیاد	۵۳	۱۳	۱۳	۱۰	۳۲	۱۶
	اصلا	۰	۵	۵	۳	۹	۳

میانگین امتیاز انگیزه پیشرفت بر اساس پرسشنامه هرمنس در بین دانشجویان ورودی سال‌های تحصیلی ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۲ مورد بررسی قرار گرفت. یافته‌ها نشان داد نمره این بخش بین دانشجویان ورودی سال ۹۲ ($83/5 \pm 7/7$) بیشتر از سایر گروه‌هاست و این تفاوت میان ورودی‌های مختلف از نظر آماری معنی‌دار بود ($P < 0/001$), درحالی‌که انگیزه پیشرفت با سن، وضعیت تاهل، معدل کل، معدل ترم قبل و معدل دیپلم ارتباط نداشت.

در ۲۳ درصد از افراد مورد مطالعه، سابقه واحد درسی افتاده و $1/6$ درصد، سابقه مشروط شدن گزارش شد. $69/7$ درصد دانشجویان از سلامت عمومی برخوردار بودند. سلامت عمومی افراد بر اساس جنسیت و وضعیت تاهل، اختلاف آماری معنی‌داری نشان نداد. ولی بین علاقه به رشته تحصیلی و نوع رشته تحصیلی با سلامت عمومی دانشجویان ارتباط آماری معنی‌داری وجود داشت (جدول شماره ۲). نمره سلامت عمومی دانشجویان خانم با افزایش سطح تحصیلات پدر افزایش می‌یافت و ارتباط آماری معنی‌داری وجود داشت ($P < 0/05$).

انگیزه پیشرفت در دانشجویانی که واحد افتاده یا شرایط مشروطی داشتند با سایر گروه‌ها تفاوت معنی‌داری نداشت. همانطور که نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد، میانگین امتیاز حاصل از پرسشنامه سلامت گلدبرگ در دانشجویان رشته بهداشت تفاوت معنی‌داری با سایر گروه‌ها داشت.

بین رشته تحصیلی و میزان علاقه به رشته با نمره انگیزه پیشرفت، ارتباط معنی‌داری وجود داشت، بطوریکه بیشترین امتیاز انگیزه پیشرفت بر اساس رشته تحصیلی، مربوط به رشته بهداشت و پزشکی ($P < 0/01$) و بیشترین امتیاز انگیزه پیشرفت بر اساس علاقه به رشته در دانشجویان اتاق عمل ($P < 0/05$) بود (جدول شماره ۲).

جدول شماره ۲- میانگین و انحراف معیار امتیاز انگیزه پیشرفت و سلامت عمومی بر اساس رشته تحصیلی و علاقه به رشته در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی فسا

سلامت عمومی	انگیزه پیشرفت		
۴۶/۱±۱۷/۵	*۷۴/۶±۶/۱	پزشکی	رشته تحصیلی
۴۱/۷±۲۰/۱	۷۰/۵±۸/۶	پرستاری	
*۳۰/۱±۱۵/۶	*۷۸/۱±۵/۹	بهداشت	
۴۵/۸±۱۸/۸	۷۲/۴±۷/۳	علوم آزمایشگاهی	
۴۵/۴±۱۱/۴	۷۲/۸±۶/۲	فوریت‌های پزشکی	
۴۹/۹±۱۱/۷	۶۹/۷±۶/۸	اتاق عمل	
<0/001	<0/01		P-value
۴۸/۳±۱۳/۱	۷۲/۷±۸/۹	خیلی زیاد	میزان علاقه به رشته
۴۸/۵±۱۳/۶	۷۳/۱±۶/۴	زیاد	
۵۰/۶±۱۲/۳	۷۲/۷±۵/۸	متوسط	
۵۲/۴±۱۱/۲	۷۲/۷±۵/۸	کم	
*۷۴/۸±۲۰/۱	*۷۶/۴±۹/۹	اصلا	
<0/001	<0/05		P-value

* تفاوت معنی‌دار بر اساس آزمون ANOVA

بحث

در مطالعه حاضر حدود ۳۰ درصد از دانشجویان از سلامت عمومی مطلوبی برخوردار نبودند. موفقیت تحصیلی دانشجویان با افسردگی آنها ارتباط معکوس داشت که با نتایج مطالعات Grossman و همکاران و شعری هم‌خوانی دارد (۱۸،۱۹). برخی محققین همچون ابوالقاسمی و همکاران و Eide و همکاران، رابطه مثبت معنی‌داری بین موفقیت تحصیلی و امتیازات سلامت روان گزارش کردند (۲۰،۲۱) که همسو با نتایج مطالعه ما است.

سلامتی با معدل ترم قبل یا معدل دیپلم، شرایط مشروطی و موفقیت تحصیلی ارتباط نداشت ولی در بررسی چهار بخش پرسشنامه و امتیازهای اضطراب، افسردگی، اختلال در سلامت جسمی و اختلال عملکرد اجتماعی به ترتیب ۷۹/۵ درصد، ۸۴/۸ درصد، ۷۶/۶ درصد و ۶۷/۷ درصد از شرکت‌کنندگان مشکلی نداشتند.

در بررسی همبستگی بین متغیرها، معدل ترم قبل با امتیاز افسردگی ($r = -0/33, P < 0/01$) و عملکرد اجتماعی ($r = -0/25, P < 0/05$) ارتباط معکوس و معنی‌داری نشان داد و ارتباط سن دانشجویان با اختلال سلامت جسمی آنها مثبت و معنی‌دار ($r = 0/29, P < 0/001$) بود.

در موفقیت دانشجویان پرستاری در ایالات متحده، زندگی در کنار خانواده در محل تحصیل و جنسیت مرد عوامل تعیین کننده بودند.^(۲۶)

محققین پیشنهاد می کنند آنچه بیش از هر چیز رفتار و انگیزه های پیشرفت در دختران را تحت تاثیر قرار می دهد نیاز شدید برای پیوستگی است. دختران کمتر تشویق به استقلال و بیشتر حمایت می شوند.^(۲۷)

در خانواده هایی که سطح تحصیلات مادر بیشتر بوده و یا مادران شاغل هستند افزایش انگیزه در دختران مشاهده می گردد. عدم وجود تفاوت معنی دار در پیشرفت تحصیلی دختران و پسران می تواند به عوامل متعددی از جمله وضعیت اقتصادی، اجتماعی، تحصیلات والدین و یا ابتلا به افسردگی در دوره دبیرستان مربوط باشد^(۲۸)، که نیاز به مطالعات درازمدت دارد تا نتایج دقیق تری حاصل گردد.

نتایج این پژوهش نشان داد که وضعیت تاهل و سن با پیشرفت تحصیلی رابطه معنی دار ندارد. این یافته با نتایج برخی تحقیقات هم خوانی ندارد^(۲۵) که ممکن است محدود بودن گروه سنی مورد بررسی در این مورد تاثیر داشته باشد.

در گروه دختران، سلامت روان با سطح تحصیلات پدر ارتباط داشت. در دانشجویان مالزی تحصیلات مادر در این زمینه نقش تعیین کننده داشت. از آنجا که سطح تحصیلات افراد خانواده در فرهنگ سازی موثر و پشتیبانی برای امنیت کانون خانواده می باشد، این احتمال وجود دارد که بر سلامت روانی افراد نیز تاثیر گذار باشد. چنین به نظر می آید که در سلامت روان و انگیزه پیشرفت تحصیلی عوامل دیگری از جمله حجم خانواده، پایگاه اقتصادی- اجتماعی، تحصیلات و شغل والدین می تواند موثر باشد^(۲۹).

از محدودیت های این پژوهش، می توان به مقطعی بودن مطالعه، کم بودن تنوع رشته های تحصیلی، روش نمونه گیری آسان، نزدیک بودن سن دانشجویان در یک گروه، عدم بررسی ویژگی های فردی، خصوصیات روحی، تفاوت های فرهنگی و اجتماعی و عدم امکان بررسی سابقه افسردگی یا مشکلات دیگر در سلامتی افراد اشاره کرد که کنترل آنها از عهده پژوهشگر خارج بود.

نتیجه گیری

نتایج مطالعه حاضر نشان داد انگیزش تحصیلی در دانشجویان ورودی جدیدتر و نیز در برخی رشته ها بیشتر از سایر گروه های تحصیلی بود.

حمیده و همکاران استرس و افسردگی را در عدم موفقیت موثر معرفی می کنند و بنظر می رسد در دانشجویان پزشکی و سال های آخر تحصیل استرس بیشتر و افسردگی شایع تر بوده و این اختلال سلامتی منجر به مشکلاتی در عدم موفقیت تحصیلی می گردد^(۱۴). در مطالعه حاضر انگیزه پیشرفت تحصیلی بین دانشجویان ورودی ۱۳۹۲ نسبت به سایر ورودی ها بیشتر بود که می تواند نشانه علاقه مندی دانشجویان تازه وارد به دانشگاه باشد که در تلاش برای رسیدن به هدف های آینده شان هستند.

نتایج مطالعه انجام شده در میان دانشجویان علوم پزشکی در عربستان سعودی نشان داد استرس کمتر و سطح توقع پایین تر باعث شادکامی دانشجویان و ایجاد انگیزه بیشتر در آنان می گردد^(۱۴). اما Bipp و همکاران عوامل موثر در انگیزه را قدرت طلبی و حس مرجع بودن معرفی کرده و آن را بصورت غیرمستقیم با نمرات کلاسی دانش آموزان مرتبط می دانند^(۲۲).

از سوی دیگر بین رشته تحصیلی دانشجویان، با انگیزه پیشرفت ارتباط معنی داری وجود داشت و دانشجویان رشته های بهداشت و پزشکی بیشترین امتیاز را کسب نموده بودند که با برخی مطالعات هم خوانی دارد^(۱۵،۲۳). شاید امتیاز بالاتر انگیزه پیشرفت در دانشجویان رشته کارشناسی بهداشت نسبت به سایر رشته ها بدلیل تازه تاسیس بودن و غالب بودن دانشجویان ورودی ۱۳۹۲ این رشته در دانشگاه علوم پزشکی فسا باشد.

عدم وجود ارتباط معنی دار در سایر رشته ها ممکن است به دقت دانشجویان در گزارش معدل یا ذهنیت موجود در رابطه با هر رشته تحصیلی و فرصت های ادامه تحصیل مربوط باشد.

رضایت از رشته تحصیلی می تواند انگیزه پیشرفت و بی علاقه می تواند به افت تحصیلی منجر شود. شرایطی نظیر موقعیت شغلی مناسب، رشته و میل به ادامه تحصیل برای دستیابی به موقعیت بهتر نیز در تطابق آنان با مشکلات رشته تحصیلی موثر است که با توجه به محدودیت مطالعه در گروه های پزشکی و پیراپزشکی امکان مقایسه وجود نداشت.

انگیزه پیشرفت تحصیلی در دو جنس تفاوت معنی داری نداشت که با نتایج مطالعه کافی و همکاران همسو است^(۲۴)، در حالیکه در مطالعه دیگری نشان داده شد که پسران از انگیزه پیشرفت بیشتری نسبت به دختران برخوردار بودند^(۲۵)، که می تواند ناشی از نیاز به مسئولیت پذیری پسران در آینده و در نتیجه تلاش بیشتر برای موفقیت در تحصیل باشد.

عوامل مهم و دخیل در موفقیت تحصیلی و ایجاد انگیزه می‌باشد پیشنهاد می‌شود.

تشکر و قدردانی

نویسندگان مقاله مراتب تشکر و قدردانی خود را از دانشجویان علوم پزشکی فسا که ما را در انجام این مطالعه یاری نمودند، اعلام می‌دارند و به ویژه از همکاری بانوان محترم: فاطمه خیرنیا، طوبی نوروزی، راحله کریمی و آقایان احسان مسجدی و عبدالله درویشی کمال تشکر و قدردانی را دارند. مقاله حاضر حاصل طرح تحقیقاتی مصوب کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی فسا در تاریخ ۱۳۹۳/۴/۲۱ با کد ۹۳۰۲۰ می‌باشد.

References

1. Biabangard S. Correlation among self-concept, Motive and student advance academic. Psychol Cogn Sci. 2006; 5: 130-43. [In Persian].
2. Yousefi AR, Ghasemi GR, Firouznia S. Relationship between progress motivation and academic achievement in medical students Isfahan. Iran J Med Educ. 2009; 9(1): 79-85. [In Persian].
3. Sheeri MR, Chatrchi N. Self-esteem, mental Health, health aspects and academic achievement. Daneshvar Raftar. 2004; 11(7): 23-34.
4. Dadkhan B, Mohammadi M, mozaffari N. Mental Health status of students in Ardabil university of medical sciences 2004 . J Ardabil Univ Med Sci. 2006; 1(6): 531-6. [In Persian].
5. Cambo LF, Acosta MR, Suaza AG. Differences in motivation and academic achievement. Lect. Econ. 2013; 78: 9-44.
6. Dekoning BB, Luyen SMM, Rickers RM, Smeets G, Van der Molen HT. Student's characteristics and academic achievement in a three year problem based learning bachelor program. Learn Individ Differ. 2012; 22(3): 313-23.
7. Molavi P, Rostami Kh, Fadaei Naeeni A, Mohammadnia, H, Rasoolzadeh B. Studying the factors affecting to reduce medical sciences students' motivation. J Med Councl I.R. Iran. 2007; 1(97): 53-8. [In Persian].
8. Abolghasemi A, Javanmirry L. The role of social desirability, mental health and self-efficiency in predicting academic achievement of female student. J Sch Health. 2012; 1(2): 6-20. [In Persian].

از آنجا که پیشرفت تحصیلی دانشجویان رشته‌های علوم پزشکی با ارتقاء سلامت جامعه ارتباط دارد، شناخت عوامل موثر بر آن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

پیشنهاد می‌شود در برنامه‌ریزی‌های آموزش پزشکی به این مهم توجه بیشتری شود و در مطالعات آتی، دانشجویان مقاطع مختلف با هم‌گروه‌های خود مورد مقایسه و بررسی قرار گیرند و بررسی دانشجویان در مقطع تحصیلات تکمیلی می‌تواند نتایج قابل توجهی برای بررسی وضعیت تاهل و سن در رابطه با سلامت روان و انگیزش تحصیلی داشته باشد.

لذا برنامه‌ریزی دقیق برای مباحث آموزش در علوم پزشکی و همچنین انجام اقداماتی در جهت بهبود سلامت دانشجویان که جزء

9. Adham D, Salem Safi P, Amiri M, Dadkhan B, Mohammadi M, Mozaffari N. The Survey of Mental Health Status in Ardabil University of Medical Sciences Students in 2007-2008. J Ardabil Univ Med Sci Health Serv. 2008; 8(3): 229-34. [In Persian].

10. Rafiei M, Mosavipour S, Aghanajafi M. Happiness, mental Health and their relationship among the student at Arak university of medical science in 2010. J Arak Univ Med Sci. 2010; 5(3): 15-25. [In Persian].

11. Ghamari F, Mohammadbeigi A, Mohammadsalehi N. The Association between Mental Health and Demographic Factors with Educational Success in the Students of Arak Universities. J Babol Univ Med Sci. 2010; 12(1): 118-24. [In Persian].

12. Jahani H, Borji R, Shamloo, Noroozi K. Mental Health Status of Qazvin, Zanjan and Arak Students Who Are the Sons and Daughters of Victims of War 2007. Qom Univ Med Sci J. 2010; 13(4): 86-6. [In Persian].

13. Abdulghani HM, Al-Drees AA, Khalil MS, Ahmad F, Ponnampuruma GG, Amin Z. What factors determine academic achievement in high achieving undergraduate medical students? A qualitative study. Med Teach. 2014; 36(1): 43-8.

14. Hamideh SH, Hamdan Mansur AM. Psychological, cognitive and personal variables that predict college academic achievement among health sciences students. Nurs Educ Today. 2014; 34: 703-8.

15. Sadeghi H, Abedini Z; Norouzi M. Assessment of Relationship between Mental Health and Educational Success in the Students of Qom University of Medical Sciences. *Qom Univ Med Sci J*. 2013; 7: 17-22. [In Persian].
16. Taghavi M H. Investigation of validity and reliability of general health questionnaire. *J Psychol*. 2002; 5(4): 382-98. [In Persian].
17. Reis Said RH. The survey correlation self-esteem academic, advance motive and student advance academic column 5 primary city port lunges at year 2006-2007 [Dissertation]. Tehran: Allame Tabatabaei University; 2008. [In Persian].
18. Grossman M, Kaestner R. Effects of Weight on Children's Educational Achievement. NBER Working Paper 13764. Cambridge: National Bureau of Economic Research; 2008.
19. Sheeri MR, Etrifard M. Study of Relationship between Hardiness and Mental Health and Academic Achievement. *Adv Cogn Sci*. 2006; 5(2): 106-114. [In Persian].
20. Abolghasemi A, Javanmirry L. The Role of Social Desirability, Mental Health and Self-efficacy in Predicting Academic Achievement of Female Student. *J Sch Psychol*. 2010; 1(2): 6-20. [In Persian].
21. Eide R, Showalter MH, Goldhaber D. The Relation between Children's Health and Academic Achievement. *Child Youth Serv Rev*. 2010; 32(2): 231-238.
22. Bipp T, Van Dam K. Extending hierarchical achievement motivation models: the role of motivational needs for achievement goals and academic performance. *Pers. Individ. Dif*. 2014; 64: 157-62.
23. Rezai R, Beheshti Z, Hajhoseini F, Seiedandi J. Study of Compare Mental Health in Primary and Latest Nursing students. *Iran J Nurs Res*. 2006; 1(3):67-74. [In Persian].
24. Kafi S, Pairovi H, Bolhari J. Examine the relationship between education and mental health status. *Iran J Psychiatry Clin Psychol*. 1998; 3(12): 59-66.
25. Lancia L, Petrucci C, Giorgi F, Dante A, Cifone MG. Academic success or failure in nursing students: results of a retrospective observational study. *Nurs Educ Today*. 2013; 33(12): 1501-5.
26. Carty RM, Moss M, Al-Zayer W, Kowitlawakul Y, Arietti L. Predictors of success for Saudi Arabian students enrolled in an accelerated baccalaureate degree program in nursing in the United States. *J Prof Nurs*. 2007; 23(5): 301-8.
27. Keyvanzade M, Keyvanzade G, Lavasani M. Educational activities, achievement motivation, emotional intelligence. *J Educ Psychol*. 2008; 37(1): 99-123. [In Persian].
28. Hoseinzade D, Shighi B. The relationship between physical function and general health with academic achievement. *Procedia Soc Behav Sci*. 2013; 84: 1212-16.
29. Elias H, Ping WS, Abdullah MC. Stress and academic achievement among undergraduate students in university Putra, Malaysia. *Procedia Soc Behav Sci*. 2011; 29: 646-55.

Relationship of general health and improvement motivation with educational success among the students of Fasa University of Medical Sciences in 2013

Ali Reza Movlazadeh¹, Homeira Hamaieli Mehrabani², Mohammad Saeid Gholami³, Ahmad Reza Mortazavi⁴, Hamid Reza Dovlatkhah⁵, Roghaieh Ghodsi^{*6}

1- Lab Sciences student, Student Research Committee, Faculty of Paramedicine, Fasa University of Medical Sciences, Fasa, Iran.

2- PhD of Nutritional Science, Mother and Child Welfare Research Center, Hormozgan University of Medical Sciences, Hormozgan, Iran.

3- Lab Sciences student, Student Research Committee, Fasa University of Medical Sciences, Fasa, Iran.

4- Nursing student, Student Research Committee, Fasa University of Medical Sciences, Fasa, Iran.

5- Msc of Statistics, EDC department, Fasa University of Medical Sciences, Fasa, Iran.

6- Instructor, Physiology, Department of Physiology, Fasa University of Medical Sciences, Fasa, Iran.

Received Date: 2014/6/2

Accepted Date: 2014/7/24

Abstract

Introduction and Aims

Since the health can affect the various aspects of life, the purpose of this study was to investigate the relationship between general health and improvement motivation with educational success among the Fasa University of Medical Sciences students.

Materials and Methods

372 students of Fasa University of Medical Sciences were randomly selected for a cross-sectional study. They completed the demographic questionnaire of 28 items Goldberg health and Herman's achievement motivation. Having an average mark of 15 out of 20 and not failed in any subjects at any time were the criteria for educational achievement in this study. Paired T test, ANOVA and chi-square test were used for comparing the groups analytically.

Results

Mean score for success motivation among the students who entered the university in 2013 was 83.5 ± 7.7 , in 2012: 71.9 ± 7.7 , in 2011: 72.6 ± 6.9 and in 2010: 72.1 ± 5.1 ($P < 0/001$). Students' field of study and their interest were related to the score of achievement motivation, so that the highest scores belonged to Hygiene 78.1 ± 5.9 ($P < 0/01$), Medicine 74.6 ± 6.1 ($P < 0/01$) and surgical technology 69.7 ± 6.8 ($P < 0/05$) respectively. 69.7 percent of students had mental health. In comparison of 4 parts of Goldberg questionnaire and the score of: anxiety, depression, health disorder and social withdrawal, there was a reverse meaningful correlation between the last semester average with depression score ($r = -0/33$, $P < 0/01$) and social performance ($r = -0/29$, $P < 0/05$).

Conclusion

About 30 percent of students had low health score. There was a relationship between educational achievement and depression. So there is a demand for a precise planning regarding the medical students' training program in order to improve the educational achievements and health.

Keywords

General health, Achievement motivation, Student, Educational achievement

* Corresponding Author: Fasa, Fasa University of Medical Sciences, Department of Physiology.

Email: Ghodsi@fums.ac.ir